

Göteborgs trädgårdsförenings priskurant n:o 8, 1888, å rensadt och undersök...

Göteborgs trädgårdsförening

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Göteborgs Trädgårdsförenings PRISKURANT N:º 8, 1888,

☞ å rensadt och undersökt frö ☞

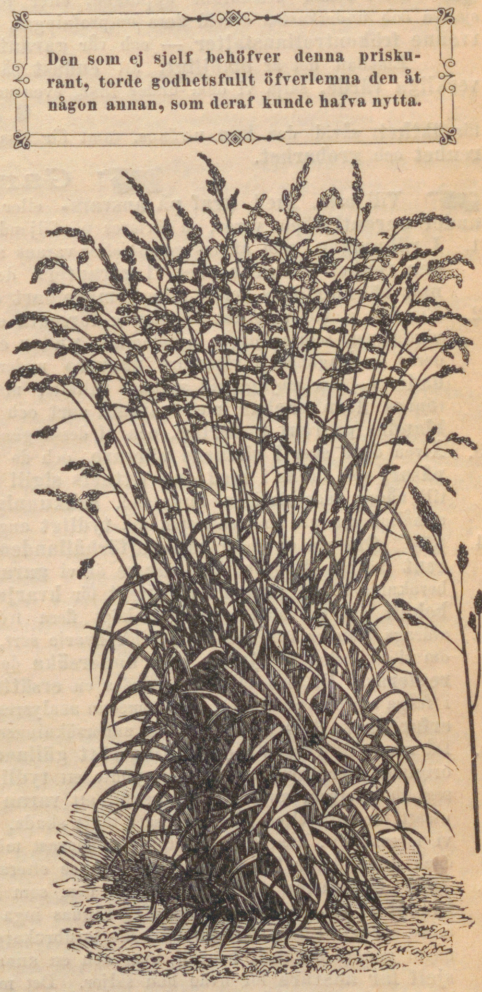
till

GRÄS-, FODER- och EKONOMIVÄXTER m. m.

Knylhafre (*Avena elatior*).

Vi innehafr från *alla utställningar*, hvori vi deltagit, *guld- eller silvermedaljer* samt erhöilo i Stockholm 1886 för 2:ne frökollektioner 2:ne första pris. ☞

Hundexing (*Dactylis glomerata*).

Den som ej sjelf behöfver denna priskurant, torde godhetsfullt öfverlemna den åt någon annan, som deraf kunde hafva nytta.

Post- och telegrafadress: **Trädgårdsföreningen, Göteborg.**

Göteborgs Trädgårdsförening

är ett aktiebolag med syfte att på alla sätt **främja växt- och fröodling**. Dess delägare erhålla **aldrig någon vinstutdelning**, ej heller har någon enskild person vinst af affären, men alla inkomster användas uteslutande för ofvan nämnde syftemål. **Derför är och kan hufvudsyftet med vår fröhandel vara, att till billigt pris tillhandahålla allmänheten det bästa och pålitligaste utsädesfrö, som kan anskaffas.**

PRISERNA,

som om möjligt gälla så länge nu innehafvande förräder räcka, men **aldrig få anses för oss bindande**, äro beräknade **billigast möjligt mot betalning genast** vid varans emottagande, **utan rabatt**, eller, om så förut afstalats, mot **accept** och 5 % ränta pr anno.

Varorna levereras **kostnadsfritt** här på banvagn eller ångare.

Säckar och påsar debeteras **billigt**, men återtagas **icke** om ej så förut är aftaladt.

Centnerpriset beräknas då **minst 20 lb** af samma sort och **qualité** köpes.

Belopp understigande **25 kr.** uttages genom **efterkraf** eller **dylikt**.

Efterkraf genom **ångare** tages dock **icke**, hvarför småsändningar pr ångare torde **betalas förut**.

De i denna priskurant upptagne, efter **profning** inköpte frösorter, **rensas** och **analyseras** först af oss sjelfva och underkastas dervid flera omprofningar, hvarefter de dessutom **kontrollanalyseras** — de kinkigaste vid **tvenne frökontrollanstalter** — och vår **garanti** grundas således på **resultatet af flera undersökningar**.

Emedan det är **omöjligt**, att **endast** på grund af frösorternas utseende och pris **rätt** bedöma deras **verkliga värde**, sälja vi dem under **fast**, eventuellt till **skadeersättning** bindande

GARANTI

för **äikthet**, såvidt den **kan** utrönas, samt för **viss**, på grund af ofvan nämnde analyser, för hvarje sort uppgifven **renhet** och **grobarhet**.

Garantivilkor:

Vill man, med **kraf på ansvars- eller ersättningskyldighet** för oss, låta efterundersöka af oss under **garanti** köpta varor, så förfares på följande sätt:

1. **I räkningen**, som aflätes genast efter varans afsändande, **utsätta vi**, jemte priset och frösorternas namn m. m., den **renhet** och **grobarhet** vi **garantera** dem ega vid afsändandet. Möjligen befogade **anmärkningar** mot **räkning** böra därför göras **omedelbart** efter dess emottagande.
2. Emedan vi vid varornas afsändning **försegla** eller **plombera** emballaget och **aldrig** **ansvara** för skada eller **vigt förlust**, som möjligen uppkommer **under** eller **efter** deras **transport** till köparen, bör man **genast** vid deras emottagande, i **vittnets närvaro** undersöka om **emballaget** är **helt** och **torrt** samt **varorna** **oskadade**. — Om möjligt vid samma tillfälle, men **senast tre dagar** derefter, uttages **noga större** prof deraf, (finnas **flera säckar** med **samma sort** och **qualité**, måste prof tagas på **flera ställen** ur alla), som **väl blandas** på **rent underlag**, och af dessa **generalprof** aftages sedan det för undersökning behöfliga.
3. Äfven detta sker i **vittnets närvaro**, och de för undersökning afsedda profven **inneslutas** genast i **täta tygpåsar**, som **inslås** i med **ena vittnets sigill** förseglade paket, af hvilka ett **öfversändes** till oss och ett till någon vederbörligen förordnad, **sakkunig** och af **fröhandel** **oberoende** frökontrollant, med uttrycklig anhängan om att analysatstenen må **tydligt** angifva både **renhet** och **grobarhet**.
4. Om vid en under **sådane förhållanden** verkställd undersökning **någon vara** **befinnes** **mer än 5 procent** (renhet + grobarhet) **sämrre** än vi **garanterat**, så **ersätta vi** hvad den **befinnes** vara **mindre värd**, efter beräkning af **en procent** af priset för hvarje **felande procent** af **renhet** och **grobarhet**; dock **under förbehåll** att, om man samtidigt köpt flera frösorter, **alla undersökas**, och att vi efter samma beräkning få **afdraga** från ersättningsbeloppet för hvarje sort, som **befinnes** vara **bättre** än vi **garanterat**, **äfvensom** att vi, om vi så **önska**, få **sjelfve** låta **undersöka** de oss **tillsända** profven af **samma varor** **innan** **ersättningen** **regleras**. Vi **förbehålla** oss således en **ersättningsfri** analysafvikelse af 5 %, hvilket också är **nödvändigt** i fråga om många fröslag, **dels** emedan **analysresultatet** i **hög grad** beror på **kontrollantens** **noggrannhet** och **erfarenhet**, **dels** emedan **olika** undersökningsmetoder vid frökontrollanstalterna användas.
5. Då man vill göra sin **ersättningsrätt gällande**, har man **endast** att **till oss** **insända** **analysattesterna** i original eller bevitnad afskrift, jemte ett **tydligt**, af samma vittnen, som **närvaro** vid **protagningen** och **förseglade** profven, **underskrifvet bevis**, att **varan** **emottagits** från oss i **oskadadt skick** och sedan **icke varit utsatt** för **fukt** eller på annat sätt tagit **skada**, samt att **protagnig** m. m. **skett** inom den **tid** och på det sätt vi **föreskrifvit**, hvarefter **ersättningen** **snarast** möjligt **regleras**. I fråga om **vissa gramineer** kan detta dock **dröja öfver 30 dagar** ifall vi anse efteranalys **nödvändig**.
6. **Garantien** gäller **endast** för den, som hos oss **direkt** köpt **någon vara**, för hvilken vi **garanterat** och **hvaraf** vi **mottagit** **analysprof**. Finnas **inga garantital** i **räkningen** utsatte, så ha vi **ingenting** **garanterat**. För att **icke**, **fördyra** fröet för **jordbrukaren** och för att **ständigt** kunna **beräkna** **förråden**, **sälja vi** **aldrig** något genom **ombud**, hvarför **hvar** och **en annan** än vi **sjelfve**, som **påstår** sig **tillhandahålla** våra **varor**, också **sjelf** får **ansvara** för hvad han **säljer**. Det må väl därför **anses** **öfverflödigt** **omnämna**, att vi **ej** **ansvara** för hos oss **köpte** frösorter, som **efterundersökas** **sedan** de möjligen **ombytt egare**, äfvensom att **alla dessa försigtighetsmått** i en så **viktig sak** måste å **ömse** **sidor** **anses** **nödvändiga**, dels för att **förekomma** **missbruk** af frökontrollen och **garantien** och dels för att **möjliggöra** en väl ordnad, **kontrollerad** **fröhandel**.

Post- och telegrafadress:

Trädgårdsföreningen, Göteborg.

PRISKURANTEN,

som af nedan nämnde orsaker ej kunnat tidigare utkomma, utgifves endast i denna enda upplaga. Ehuru inköpen till allra största delen voro verkställda redan i Januari, inköpa vi fortfarande alla utsökta *qualitéer* af *svenskt klöfver-* och *gräsfro*, som till skäligt pris erbjudas oss, intill dess behovet är fylldt. *Profning, rensning, sortering och analysering* af dessa *efterköpta partier* pågår äfven fortfarande under säsongen, hvarför vi ofta kunna vara i tillfälle att erbjuda äfven *andra* än här upptagne *goda qualitéer*.

Såväl inom som utom vårt land erbjudas *verkligt goda* *qualitéer* af här ifrågavarande fröslag alltid *mycket sparsamt*, och de *svenska* fröslagen *tröskas vanligtvis för sent*, hvarför de äfven *komma för sent i marknaden*. Vi måste därför under vintern och våren, efter föregången *grobarhetsprofning* och ofta i *småpartier*, inköpa för oss passande *qualitéer*, *omsorgsfullt rensa* och änyo *proffa* dem samt *derefter egalisera* och *qualificera* partierna. — Måhända kan man få ett begrepp om det arbete det medtager, endast att förvissa sig om erbjudne frösorers grobarhet, då vi meddela, att för våra inköp för säsongen, från September till i Februari ej mindre än 485 grobarhetsprof här blifvit verkställda, hvardera med 400, således inalles 194,000 frökorn med en groningstid af mellan 12 och 30 dagar. Alla dessa groningsprof skola först inräknas, vägas och sedan dagligen genomses, vattnas, afräknas och bokföras. — När allt detta väl är färdigt och varorna i ordning, skola de *kontrollanalyseras*, hvilket åter för flera sorter medtager en tid af 20—30 dagar. Till följd af alla dessa *svåra hinder*, obekanta för dem, som utan alla omständigheter köpa och sälja, kan vår *priskurant* sällan utkomma förr än säsongen redan börjat, och då likväl ofta *ofullständig*, ifall vi ej hunnit erhålla alla analysattester.

I *beskrifningarne* öfver de i priskuranten införde frösorser, angifves äfven *den högsta % renhet* och *grobarhet*, man kan ha rätt att *under gynsamaste* skördeförhållanden och efter sorgfällig rensning m. m. fördra för hvarje sort. De i *allmänna handeln* gängse *qualitéerna* motsvara naturligtvis *icke på långt när* dessa delvis *kanske för högt uppdrifna* anspråk.

Jemför man dessa siffror med *de tal*, som vi på grund af *analyser* *garantera* för våra *frösorser* af samma slag, så skall man finna huru mycket sorgfällig *odling, urval*, men *framför allt noggrann rensning* och *sortering* förhöjer *qualitéerna*, äfvensom att *de flesta* af våra frösorser äro fullgoda och många ojemförligt bättre än andra goda varor. Detta skulle dock *ännu tydligare* framgå om vi icke i garantitalen uteslutit decimalerna och *ofta* *garanterat några % mindre grobarhet* än analysen medgifver.

Man tror i allmänhet *icke*, hvarken hur *viktigt* eller *kinkigt* det är att rensa vissa frösorser, eller hur mycket *ogräs-* och *slamfrö* som dervid bortgår, ofta kanske 20 % för $\frac{1}{2}$ % högre *synbar* renhet. Det är *rensning* och *sortering* som fördyrar varorna, men som också *gifver dem sitt rätta värde*. Detta kan *icke för ofta* upprepas.

Vi hafva rensningsredskap, som äro *öfverträffliga* hvad beträffar *enkelhet* och *noggrann sortering*.

Tager man därför vid bedömande af *våra varor alla faktorer* med i räkningen, så våga vi tro, att man *ingenstädes* kan köpa vare sig *bättre* eller *verkligt billigare* varor än de *bästa vi erbjuda*.

Man må ej tro, att någon *nämnvärdt stor*, än mindre *öfverdrifven förtjenst* kan beräknas på så *dyrbart behandlade, fullgoda varor*, ty dels förstå *producenterna* att taga *bra betalt* för sin *rävara* och dels tryckas priserna genom den stora *konkurrensen* med orensade eller illa rensade, *osorterade* varor, som *alltid* äro *jämförelsevis* vida dyrare och på hvilka *säljarens vinst* alltid är större. Den *verkliga vinsten* stannar deremot, i fråga om goda varor, *alltid hos förbrukarna*.

Man kan och bör därför med *fullt förtroende* i god tid hos oss *beställa* sitt fröbehof, och vara *fullt förvissad* om, att erhålla *möjligenast bästa vara till jämförelsevis* billigaste pris. Också ha *många* af våra ärade kunder *ofta* visat oss ett *önskränkt förtroende*: vi äro *tacksamme* *derför*, och skola *göra allt* för att städe noga bevara detsamma.

Siffertalen

i priskurantens kolumner utvisa: *1:sta* kolumnens, *priset för 100 Ø* af varan, då *minst 20 Ø* deraf köpas, — *2:dra* kol.s, *priset för Ø*, då *mindre än 20 Ø* köpas af samma sort, — *3:dje* kol.s, *absoluta vigten*, d. v. s. hvad *1,000* äkta frökorn af sorten väga, (*ju högre abs. vikt, ju storkornigare* och bättre frö), — *4:de* kol.s, *varans renhet*, d. v. s. hur många 100-delar af *dess vikt*, som äro *rent oskadadt, äkta frö*, — *5:te* kol.s, *grobarheten*, d. v. s. hur många som *säkert kunna gro* af hvarje *100-tal* äkta frökorn, — *6:te* kol.s, *främmande frö* af odlade växter, d. v. s. hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *andra* slags *nyttiga* frösorser, ofta sådane som *höja varans värde* vid utsäde för foderskörd, — *7:de* kol.s, hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *oskadliga* inblandningar, såsom söndrigt frö, skal, stielk sand o. d. — samt *8:de* kol.s, *hur många* 100-delar af *varans vikt* som utgöras af mer eller mindre *skadliga* eller s. k. *ogräsfrön*.

Dessa siffror åskådliggöra således *varans verkliga* beskaffenhet och *värde* såsom *utsäde*, hvarvid man dock äfven bör taga hänsyn till *skördeorten*, som i vissa fall är af mycket stor betydelse i fråga om en frösorers duglighet i nordligt klimat, äfvensom till mängden af *främmande värdefulla fröslag* i varan, ehuru man i *allmänhet*, och *särdeles* när fråga är om *fröodling*, i *främsta rummet* bör se till, att få så *oblandadt* och *ogräsfritt* frö, som det ligger inom möjlighetens område att erhålla.

Förslag

till passande fröblandningar för foderväxtvallar, jemte antydningar om odling af sådane.

Är det oundvikligt, att jordbruk idkas med förlust i stället för med god vinst?

På denna viktiga fråga torde för de flesta fall kunna svaras ett obetingadt nej.

Till och med i utlandet, som dock tyvärr i allmänhet står långt framom oss i fråga om kraftiga ansträngningar för jordbrukets höjande, rådde för icke så lång tid sedan allmänt den åsigten, att blott man använde omsorg och möda på **sädesodlingen**, så vore all rättfärdighet uppfylld och då finge **foderväxterna** och i synnerhet gräsvallarne sköta sig sjelfve. Man var belåten med att "ängen" oftast stod **grön**, äfven om det gröna hufvudsakligen bestod af hvarjehanda öfverhandtagande **ogräs**. Helt annorlunda tänker och gör man nu. I våra dagar odlar man **gräsför** och **gräs** och egnar **deråt samma omsorg** som åt sädesslagen, kanske ännu mer.

I Britanien, Tyskland, Danmark, ja äfven i Amerikas förenta stater, som dock ännu jemförelsevis lätt frambringa rika sädesskörden, har sädesodlingen allt mer måst rymma fältet för odlingen af en mängd **gräs-** och **öfriga foderväxter**, och ingen praktisk jordbrukare der tviflar numera på, att om man sorgfälligt och riktigt med **många lämpliga sorter i blandning** besår och sköter sina gräs- och fodervallar, så gifva de tillfredsställande lön derför.

Men hade man på odling af växter till grönfoder och hö nedlagt endast hälften af de stora omkostnader man underkastat sig för sädesodling — hade man för foderväxtodlingen äfven sökt uppfinna lämpligaste plogar, harfvar, sårings- och skördemaskiner, tröskverk och rensningsredskap m. m. — då skulle man icke ännu behöfva stå undrande och spörjande i fråga om sådd, skörd och tillgodogörande af dessa för en **lönande ladugårdshandtering** så nödvändiga växter, då hade desse redan för längesedan intagit den framstående plats i jordbruket, som de dels redan vunnit, dels tvifvelsutan snart nog alltmer komma att tillkämpa sig.

Meningen härmed är ingalunda den, att sädesproduktionen borde upphöra, der den lönar sig — långt derifrån — men på **hvarje** dertill **passande jordegendom** borde **derjemte** anläggas gräs- och foderväxtvallar af erforderlig storlek och efter **helt annat system** än det hittills vanligaste, äfvensom odlas mera **grönfoderväxter** och **rotfrukter**; man borde, kort sagt, ställa så till, att **ladugården** blefve bättre tillgodosedd, så att den gäfve ökad afkastning och vinst.

Äfven i vårt land har man dock under de senare åren allt mer följt här antydda riktning samt lärt sig inse och uppskatta de stora fördelarne af, att, jemte de af gammalt odlade klöfverarterna och timotej, beså sina "gräsvallar" äfven med andra **finare, bättre, varaktigare och säkrare** foderväxter, i all synnerhet då syftmålet är, att åstadkomma **mångfärgiga vallar**.

I ingen handelsbranch syndas mer än i **fröhandeln**, hvilket särskildt gäller handeln med **klöfver- och gräsför**. Om de s. k. "Wagnerska" blandningarne ha vi yttrat vår mening i priskurant n:o 6 för 1886, och detsamma gäller i viss grad om alla fröblandningar, som **finnas färdiga** och uppgifvas passa för alla förhållanden, hvilket är orimligt och omöjligt. **Massor af verkligt skräp**, såväl importeradt som hemodladt, utsås årligen, under pamn af gräs- och klöfverfrö i den svenska jorden. I förening med orätt tillvägagående äfven i öfrigt, är nog detta orsaken till de flesta **misslyckade försök**, och man bör, för att undvika sådane, **aldrig utså annat än alla bästa utsäde**, följaktligen **hvarken använda hemodladt, oremsadt och osorteradt frö eller köpa sådant**. Knappast en bland hundra jordbrukare kan eller förstår att så behandla sitt hemodlade frö, att det blir bästa utsädesvara och högst få förstå att rätt bedöma utsädesfröets beskaffenhet.

Under en följd af år ha vi tillhandahållit till foderväxtvallar lämpliga och erforderliga, skarpt rensade och sorterade fröslag af alla bästa beskaffenhet samt anvisat hur de böra för olika ändamål blandas. Också har vår årliga omsättning deraf **oafbrutet och hastigt stegrats**, och vi ha haft glädjen att från många håll mottaga **synnerligen tillfredsställande** meddelanden om resultaten af med våra fröblandningar anställda försök. En icke ringa jordareal ha dessa försök eller numera rättare sagt **praktiska rön** tillsammans omfattat, och vi leverera årligen till många jordegare utsäde till vallar om 10, 20, 30, 50 å 100 tunnland hvardera.

Detta manar oss att än vidare meddela våra åsichter om foderväxtvallars anläggning och om utsädes sammansättning m. m.

Främsta vilkoret för all växtodling är en **passande, väl afdikad, väl och rikligt, i rätt tid gödslad, arbetad och ogräsfri** samt fortfarande väl häfdat jord; utan detta får odlaren ringa lön för mödan.

Dernäst fordras lika nödvändigt det **bästa möjliga utsäde**. Utsädet, hvar och ett i sitt slag, skall vara **äkta**, d. v. s. den art eller varietet man vill odla och ingen annan; **rent**, d. v. s. så litet som möjligt blandadt med andra fröslag, vare sig af odlade växter eller ogräs; **väl moget, storkornigt, tungt och grobart** samt skördadt under ett klimat, som icke blott gynnat dess utveckling i alla hänseenden, utan äfven borgar för de deraf uppspirande plantornas trefnad, framgång och fullkomning. Det är af nedan nämnde m. fl. skäl **ofta fördelaktigast** att använda **fullgodt utländskt utsäde**. Här i fråga varande växter kunna visserligen hos oss uppnå tillräcklig frodighet och lemna god foderskörd, men alla hinna likväl icke att utbilda fullgodt frö. Dessutom odlas här frö blott af ett fåtal sorter och i alldeles otillräcklig mängd, hvarför man af **nödvändigheten** måste göra en dygd. Alla växter fordra nemligen för sin fulla utbildning såväl **passande jord som passande klimat**. Endast i åtnjutande af dessa nödvändiga vilkor, jemte sorgfällig vård, uppnår den **odlade växten** högsta möjliga fullkomning och lemnar då äfven fullgodt frö, som är fver hans egenskaper och fortplantar dem. Om fröodling, se vår uppsats i priskuranterna n:r:is 5 och 6.

Nödvändigt är vidare, att sådden sker i rätt tid, på bästa sätt, lagom tjockt och lagom djupt.

Såningstiden beror af många omständigheter, men som regel gäller, att sådden skall ske vid **passande väderlek** samt då **jorden** dertill är fullt tjenlig och färdigberedd. Ett fåtal frösorster kunna sås på **bästa stället**, som onekligen är, att nedlägga frökorn just på hvarje plats, der man vill att plantor skola växa. De frösorster, som **kunna sås med maskin** och samtidigt myllas, torde helst böra maskinsås. Af rent, oblandadt, fullgodt utsäde sås naturligtvis tunnare än af sämre, och äfven derigenom blir **godt utsäde billigare** än dåligt. Likväl kan man ju icke påräkna, att alla utsädda frökorn, äfven om alla äro grobara, komma så i jorden att de frambringa hvar sin planta, och äfven om de det gjorde, så skola skadedjuren nödvändigt ha sin del af bytet. Derför är det dålig ekonomi att **för mycket** spara på utsädet. På sämre jord användes förhållandevis mer utsäde än på kraftig. Af stor betydelse är att **nedmylla** det sådda, **hvarken för djupt eller för grundt**. Komma frökornen för djupt, så att luft och värme ej nå dem, så gro de icke, utan antingen ruttna eller ligga oförändrade kvar i jorden. Ju **smärre** frökornen äro, dess **grundare** skola de myllas, och på **lätt, lös jord** myllas **djupare** än på styf. — Har man iakttagit allt detta, så beror skörden mest på väderleken, men ogynsam väderlek verkar mindre skadligt om allt är väl förberedt och **skötes väl**.

Att beså sina vallar med **endast några få sorter** är **icke klokt**, och besynnerligt är, att man, efter upprepade misslyckade resultat, likväl ännu så envist fasthåller dervid. Lätt förstådt är, att **ju flere** efter **förhållandena** **passande foderväxter** man odlar **tillsammans**, **ju mindre** har man att befara af **ogunstig väderlek och jordmån**, ty af de olika sorterna skola **under alla omständigheter tillräckligt många lyckas**, och följaktligen ju **säkrare**, men tillika **rikare** blir skörden, **ju kraftigare, finare och bättre både foder, bete och ladugårdsprodukter** erhåller man, och dessa förmåner äro **förhållandevis vida större** än den ökade kostnaden för utsädet. **Detta gäller alla slags foderväxtvallar**, vare sig ett- eller tioåriga, och har man en gång försökt sådana blandningar samt dervid gått **rätt tillväga** och utsatt **bästa möjliga frö**, så återgår man helt visst icke till det äldre systemet med endast klöfver och timotej.

Å **nästa sida uppstälde tabell** får tagas till rättesnöre **endast** i det fall, att man använder **bästa möjliga utsäde** och skördar skyddsädet grönt. Den är uppgjord efter **våra frösorsters beskaffenhet**, och vid sammansättningen af en fröblandning måste man naturligtvis taga hänsyn ej blott till jordmån, läge, växternas natur o. d., utan lika mycket till **vilka och hurdana** frösorster i blandningen ingå. **Utsädets mängd** måste rättas efter dess beskaffenhet.

Lika **viktigt** som det är, att taga noga hänsyn till utsädets **renhet** och **grobarhet**, lika **orätt** vore det, att **endast** räkna med dessa faktorer, ty främmande inblandningar och frösorternas **absoluta** vikt — vigten af 1,000 frökorn — måste också tagas med i beräkningen.

Givet är, att man af en frösört, som är 95 % ren, men blott 55 % grobar, behöfver omkring dubbelt så mycket utsäde som af samma sort, om den är 99 % ren och 99 % grobar. Men är varan i stället **55 % ren**, så har man dessutom att räkna med 45 % främmande inblandningar, som, vare sig de utgöras af nyttiga eller skadliga grobara frösorster, betydligt öka utsädesmängden och antingen kunna höja varans värde eller t. o. m. totalt tillintetgöra det. Med detta enda exempel är tillika visadt, att en beräkning af utsädesmängden endast på grund af det **oegentligt s. k. "bruksvärdet"**, är absolut ohållbar.

I fråga om en **blandning**, bör också nödvändigtvis ihågkommas, att de flesta olika frösorster hafva olika **absolut vikt**, och följaktligen äfven ett högst betydligt varierande antal frökorn på en gifven vikt-del. Så t. ex. får man af rödklöfver omkring 250,000; af alsike- och hvitklöfver 700,000; af timotej, kamexing och luddtåtel 1,100,000, af kryphven 5,000,000; af gröearterna 2,250,000; af ängkaffe 600,000; af knylhafre 150,000; af raygräsen 250,000; af hundexing 450,000 frökorn på $\frac{1}{2}$ kgr. af hvarje sort. Här af är klart, att om man efter **vikt** beräknar utsädesmängden, med **syfte** att vallen skall innehålla **en viss % af hvarje i blandningen ingående växtsort**, men dervid utesluter här nämnda och ändå andra nödvändiga faktorer ur räkningen, så blir resultatet deraf ett helt annat än man afsett.

Å **nästa sida stående tabell** — anvisande blandningar för såväl 2-, 3- och 5-åriga som för fleråriga, d. v. s. 6 å 10-åriga foderväxtvallar med olika jordmån, och som för de flesta af landets trakter torde kunna tjena till **ledning vid försöks** anställande — är uppgjord efter de bästa källor, efter **praktiska rön** på sådana orter i utlandet, hvilkas klimat och jordmånsförhållanden likna våra, hvarjemte man äfven sökt särskildt lämpa den för **vårt lands behof** och efter numera äfven **inom landet vunnen erfarenhet**. Såsom mera än en **välment vägledning** för dem, som icke **sjelfve** kunna eller vilja uppgöra sina blandningar, bör dock hvarken tabellen eller det i öfrigt här meddelade anses.

De sorter i tabellen, för hvilka **intet quantum föreslagits**, kunna äfven ingå i blandningarne, vare sig i stället för andra, som man af en eller annan orsak vill utesluta, eller tillsammans med alla eller några af de öfriga. För 2-åriga vallar bör man **utesluta långsamt växande och öka med snabbväxande sorter**, lika som man i mycket nordliga orter bör ersätta rödklöfvern med hårdigare sorter. De i blandningarne föreslagna **ettåriga** och kortvariga växterna må **icke anses öfverflödiga** äfven för **mångåriga** vallar. I **passande mängd** tillblandade äro de tvertom **nödvändiga**, dels såsom skydd för trögt växande eller i början ömtåliga sorter, dels såsom **afsedda att väsentligt öka första och andra årets skördar**. Genom att de tidigt och ofta afmejas, så att blomsättningen alltjemt hindras, tvingas dessutom flera af de egentligen ettåriga arterna att år efter år fortfarande bibehålla sig i vallen, ehuru de likväl, såsom ju meningen är, efter att hafva fyllt sin bestämelse så småningom rymma fältet för under tiden öfverhandtagande varaktigare sorter. För hvarje **väsentlig afvikelse** i klimat, läge och jordmån m. m. bör utsädets mängd och sammansättning ändras, och genom att vid försöksodling noga iakttaga de olika växterna i vallen, finner jordbrukaren sjelf bäst hvilka som passa för hans mark; men är det till foderväxtodling afsedda fältets läge icke alltför **torrt** eller alltför **sankt**, så kan tabellerna gerna följas, och hvarken mer eller mindre utsäde användas om det tagas af de **rena och fullgoda** frösorster vi tillhanda-

hålla. På mycket god och kraftig jord skulle måhända något tunnare utsäde förslå, men det är dålig ekonomi, att för mycket spara på utsädet, likasom det är slöseri, att utså mera än som behöfs. Att jorden skall vara mycket väl beredd, är här alltid förutsatt, men är den likväl icke i bästa växtkraft, så bör man taga minst det högsta quantum vi föreslagit eller för säkerhets skull några $\emptyset$ mer.

De i tabellen föreslagne blandningarne, afpassade för olika varaktighet och jordmån, afse att frambringa icke blott en god första års klöfver- och gräsvall, utan också en säker, tät och till så väl slätter som bete egnad 2:dra, 3:dje och 4:de års eller flerårig foderväxtvall, för hvilka ändamål man valt så väl hastigt växande skydds-, mellan- och bottenväxter som ock sådana, hvilka först så småningom blifva stora och frodiga.

Af helt naturliga orsaker, och då de flesta här föreslagne foderväxter äro fleråriga eller likväl bibehålla sig i vallen, är det — när brukningssättet medgifver det eller kan lämpas derefter — vida fördelaktigare att odla varaktiga än kortvariga vallar, och man skall finna, att äfven de här föreslagne blandningarne för 2—5-åriga vallar förete den största frodighet just när de på 3:dje eller 5:te året skulle upptagas. Vallar af 4, 5 till 6 års varaktighet torde på mycket god, växtkraftig jord visa sig fördelaktigast och mest gifvande. Jord, som man af en eller annan orsak icke vill eller kan ofta upptaga och bearbeta, eller som icke är lämplig för ofta upprepad odling af andra kulturväxter, torde deremot bäst och i längden billigast kunna igenläggas till ännu varaktigare, 6 å 10 års eller permanent foderväxtvall för slätter eller bete.

Till anläggning af ifrågavarande skörde- och betesfält bör föredragas en välskött träda eller välgödd jord, som förut burit rotfrukter och genom dessas hackrensning blifvit möjligast väl befriad från ogräs. Om hösten beredes jorden väl, gödslas tillräckligt, helst med väl brunnen stallgödsel, aska och kalirika gödningsämnen samt kalk, allt efter förhållandena, och arbetas djupt samt fördelas så fint som möjligt. I allmänhet gäller det, att jorden för sådd af dessa foderväxter skall vara lika väl gödslad som för såd, och ju rikare man gödslar, ju sorgfälligare man bereder jorden, dess rikare

blir resultatet. Skyddsädet, då sådant användes, hvilket som regel torde vara fördelaktigast, bör helst vara hafre. Likväl är skyddsäde, särdeles på mycket god och ogräsfri jord, icke absolut nödvändigt, ty sådant ingår i de af oss föreslagna blandningarne och kan lämpligen ökas med italienskt eller engelskt raygräs, losta m. fl.

Sådden af här angifne eller annorlunda sammansatte blandningar bör helst ske om våren på öppen mark, innan jorden hunnit uttorka. De kunna dock äfven utsås hvilken tid som helst, under senvåren, om sommaren eller på hösten, men då behöfves större utsädesmängd.

När såd användes till skyddsäde, utsås den först, men helst glest — så att den hvarken upptager för mycket af den för de varaktigare foderväxterna afsedda platsen eller hämmar och hindrar deras utveckling — samt

Till 2-, 3- å 5-årig fodervall användas:					6 å 10-års fodervall:			
Priset för frö enligt tabellen angifves under hvarje kolumn, men blir billigare för 5 å 10 td.	god på vanlig lerjord & lermylla	god sandjord & sandmylla.	merglad eller kraftig sandmylla.	god åldkad kärr- eller moss-jord.	god lerjord & lermylla.	god sandjord & sandmylla.	god sandjord.	god kärr- eller moss-jord.
Frösorser.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Antal $\emptyset$ (425 gr.), pr tunnland (50 ar.) af frösorserna:								
Kruståtel . . .	—	?	—	—	—	2	2	—
Ängkafle . . .	1 å 2	—	—	4 å 6	6	5	—	7
Knylhafre . . .	3 å 5	3 å 4	2 å 3	1 å 2	6	5	6	—
Guldhafre . . .	?	?	?	—	?	?	—	—
Änglostä . . .	—	1 å 2	3 å 4	2 å 3	2	2	2	3
Kamexing . . .	1	1	—	1	1	1	—	1
Hundexing . .	3 å 4	3 å 4	3	3 å 4	3	3	5	3
Hårdsvingel . .	—	1 å 3	5	—	—	2	3	—
Ängsvingel . .	2 å 3	—	—	3 å 4	5	4	2	5
Luddståtel . . .	—	—	2	3	—	—	1	4
Raygräsen . . .	3 å 4	3 å 4	3 å 4	2 å 3	3	3	3	3
Timotej	3 å 4	2 å 4	2 å 4	4 å 5	3	2	3	3
Ängsgröe . . .	—	—	—	—	2	2	4	2
Betesgröe . . .	1	1	1	2	3	3	2	3
Rödklöfver . .	8 å 9	8 å 9	4 å 5	—	—	—	—	—
Cowgrass eller Totenklöfver	—	—	—	—	4	2	—	—
Hvitklöfver . .	1 å 2	2	1 å 2	—	1	1	1	—
Alsikeklöfver .	2 å 3	2	—	3	3	2	2	4
Sandvåpling . .	—	1 å 2	3	—	—	2	3	—
Getklöfver . . .	—	—	—	—	?	?	?	?
Humleluzern . .	1	1	2 å 3	2 å 3	1	1	1	1
Gigelsärt . . .	—	—	—	—	—	1	1	—
d:o, stor . . .	—	—	—	1 å 2	1	1	—	2
Fågelvicker . .	—	—	—	—	?	?	—	?
Gul vial	?	?	?	?	?	?	?	?
Dufvins, m. fl. .	—	—	—	—	—	—	3	3
Kummin	1	1	1	1	1	1	1	1
Inalles pr tunn. $\emptyset$	30 å 40	30 å 40	32 å 40	32 å 42	45	45	45	45
Ungefärlig kostn. pr tunnland, Kronor	17 å 22	16 å 20	14 å 17	18 å 24	29	28	23	26

myllas på vanligt sätt. Genast derefter utsås och myllas foderväxtfröet, det tyngre för sig och det lättare för sig. Vi ha här ofvan angifvit hvilka fröslag äro lätta och hvilka tunga, men hänvisa för öfrigt till den för hvarje särskild sort uppgifna absoluta vigten. — I förbigående anse vi oss böra anmärka, att en frösorts absoluta vikt i hög grad beror på hur omsorgsfullt agnar, slam- och småfrö äro frånrensade, hvarför den för sämre varor är mycket lägre än för fullgoda.

Äf mycket stor betydelse är det, att möjligast jemnt fördela utsädet, hvarför det helst bör säs i olika riktningar öfver fältet. De frösorter, som kunna säs med maskin, böra naturligtvis, af flera orsaker, helst maskinsås. **Det utsäde vi leverera, är dock så tungt och rent, att — om det af en van säningsman** sorgfälligt och under ständig omblandning utsås för hand samt i olika riktningar — man gerna kan på en gång tillblanda alla fröslagen och utså dem tillsammans, hvilket mångårig praktisk erfarenhet bekräftar.

På det frökornen ej må komma djupt i jorden — då de icke gro utan ruttna — myllas de mycket lätt, helst med ett drag af en lätt, öppen harf, eller och öfverfares fältet efter sådden med en tung vält. **Vältningen** får dock under alla förhållanden icke underlätas. Bättre är i allmänhet, och isynnerhet på styf jord, att fröet blott nedtryckes i jorden än att det kommer för djupt. Finkorniga fröslag, såsom kryphven, gröearterna m. fl., kunna knappast eller åtminstone högst osäkert och ojemnt gro om de icke ligga omedelbart i jordytan, så att luft och ljus kunna fullt medverka till groningen. Gröfre frösorter böra dock helst få en tunn jordbetyckning.

När skyddsädet och en del af foderväxterna kommit upp och hunnit till någon styrka, under gynnsamma jordmåns- och väderleksförhållanden omkring 4 å 6 veckor efter sådden, bör fältet lätt aftoppas, hvilket efter passande mellantid förnyas, hvarvid det båda gångerna starkt vältras. Detta befördrar i hög grad de unga foderplantornas trefnad, tillväxt och utveckling såväl under som ofvan jord.

Vallen bör sedermera nog skötas och vidmakthållas genom i rätt tid företagen vältning, harfning, isänning om det behöfs och öfvergödning, hvilket i främsta rummet gäller vallar, afsedda för längre varaktighet.

Som af det ofvan anförda framgår, kan man vid här ifrågavarande förfaringssätt — då skyddsädet skördas omoget till grönfoder — redan samma år utsädet skett påräkna god skörd. Sedermera kan af dessa vallar årligen påräknas två, tre, kanske fyra grönfoderskördar samt dessutom godt och närande höstbete.

Särdeles välgörande för växterna är, att de ofta skördas. Derigenom blir vallen tätare och fodret mycket finare samt mera närande, men låter man växterna stå på roten tills de blommat och sätta frö, så blifva de flesta träaktiga och för kreaturen osmakliga, vare sig de uppfodras gröna eller torkas till hö.

Härofvan har det endast varit fråga om skyddsäde, skördadt grönt, hvilket tvifvelsutom är säkrast och ändamålsenligast, men äfven i säd, afsedd att skördas mogen, kunna ifråga varande gräs- och klöfversorter insås och gifva särdeles gynnsamma resultat, blott icke säden blir för frodig eller lägger sig.

Sjelfklart är, att säd, som skall stå till mognad, och hvari man sått foderväxtfrö, bör skördas så snart sig göra låter, så att den ej längre än absolut behöfligt får hindra foderplantornas utveckling för hösten och kommande år. Men hur tidigt säden än kan bergas, har den likväl hunnit hindra en mängd frökorn att gro, äfvensom måhända förqvävt en hel del uppspirade späda plantor, och i alla fall kan man vid detta tillvägagångssätt icke påräkna någon egentlig tillväxt på fodervallen förr än efter sädesbergnigen.

Rädligast torde därför vara, när skyddsädet skall stå till mognad, dels att af foderväxtfröet använda 5 å 10 Ø mer pr tunnland, dels att icke utså det i för tät säd.

I hafre och korn tillgår sådden så som ofvan blifvit antyd.

I råg torde sådden bäst ske på följande sätt: Gräsfrösorterna jemte duflins m. fl. säs samtidigt med rågen om hösten och myllas som ofvan angifvits. Klöfverfrösorterna o. d. — och i vissa fall äfven timotejfröet — insås deremot i rågen om våren på vanligt vis. — Ett annat sätt, som äfven med fördel blifvit använt, är att alla frösorterna utsås om våren, kanske helst i April; i allt fall innan jorden hunnit torka för mycket. Om rågens tilstånd och jordens beskaffenhet samt öfriga omständigheter sådant medgifva, erhåller utsädet då helst ett drag af en lätt, öppen harf, hvarefter vältras, men under alla förhållanden fordrar det åtminstone en stark vältning, hvilket i de flesta fall äfven kommer rågen väl till godo, och ofta ändå måste företagas för att stärka rågrötterna och gifva jorden nödig fasthet. Kan man emellertid icke harfva ned utsädet är det bättre att utesluta lätta fröslag, såsom ängkaffe, luddätel m. fl., hvilka då lätt skulle kunna fastna i rågbladen, och att i stället heldre taga mer af de tyngre gräsfröslagen, raygräs, knylhafre, ängsvingel, hundexing, losta, ängsgröe, kamexing m. fl., hvilka ju lika lätt som klöfver- och timotejfröet kunna bringas i jorden och gro.

Resultatet af att tillsammans odla många olika foderväxter blifver, som redan sagt är, i de allra flesta fall — ja alltid när man går rätt och grundligt tillväga — säkrare och bättre än det vanliga, hvarjemte det foder och bete, som deraf erhålles, blir smakligare, finare och af högre näringsvärde, hvilket naturligtvis återigen bidrager till åstadkommande af finare och bättre ladugårdsprodukter samt ökad vinst af jordbruket i dess helhet.

För mycket torr och mycket sank mark af olika jordarter, finnas lämpliga frösorter å lager, och åtaga vi oss gerna att dertill leverera passande blandningar.

Till torr jord användas: krustätel, vårbrodd, knylhafre, guldhafre, hårdsvingel, raygräs, ängsgröe, betesgröe, hvitklöfver, sandvåppling och gigelsärt, blandade efter jordmånens art och vallens afsedda varaktighet.

Till mer eller mindre våt jord: kryphven, ängkaffe, änglost, kamexing, mannagräs, röfven, luddätel, strandsvingel, ängsgröe, kärrgröe, alsikeklöfver och stor gigelsärt, sammanblandade i passande kvantiteter.

Likaledes blandningar för ettåriga vallar och till insädd i äldre, då nödiga upplysningar meddelas

oss rörande jordens läge och beskaffenhet m. m. Härtill passa, efter förhållandena, rödklöfver, blodklöfver, humle-luzern, luddvicker, duf- och sparflins, raygräsen, ängslosta och knylhafre m. fl. i lämplig blandning.

Man kan, på order i god tid, hos oss erhålla alla hithörande frösorter, såsom af analysstalen synes, af allra bästa kvalitét, antingen hvarje slag särskildt eller flera blandade efter önskan. Blandningarna finnas nemligen icke färdiga å lager utan göras särskildt för hvarje order. Få vi ej uttrycklig order att blanda sorterna, så levereras hvar sort för sig och i alla fall särskiljas alltid de sorter som kunna säs med maskin, såvidt detta ej särskildt undanbedes.

 Blandningar till mindre än $\frac{1}{4}$ tunnland (13 ar) åtaga vi oss icke.

 Då utsäde, enligt tabellen köpes till minst 5 tunnland och vi slippa besväret att särskildt emballera hvarje frösort, beräknas partipriset för alla sorterna, hvarjemte emballaget blir billigare.

I. Frö till Gräsväxter.

 De här icke uppförde grässlagen äro med få undantag sådane, hvaraf äkta eller dugligt frö tyvärr ej ännu kan anskaffas. Då vi icke vilja föra annat än rent, godt och äkta frö, anse vi bäst att alldeles utelemna dem.

I ingen handelsbranch bedrifves mer humbug än i fröhandeln. Många fröhandlare föra i sina pris-kuranter en mängd gräsfrösorter, som de verkligen icke innehafva, men hjälpa sig dermed, att de expediera samma sorter under många olika namn. Så säljes *Aira flexuosa* för *Avena flavescens*, *Anthoxanthum Puelii* för *A. odoratum*, *Festuca duriuscula* för *F. rubra*, *Lolium perenne* för *Festuca elatior*, *Poa pratensis* för *P. trivialis* m. m. m., hvarjemte *Agrostis*, *Alopecurus*, *Avena*, *Cynosurus*, *Holcus* och *Lolium* m. fl. sorter vanligast bestå af kanske mest agnar och ogräs. Af de vanligen i handeln gängse kvalitéterna kan man därför icke påräkna att få de växter, man verkligen önskar, och måste dessutom deraf till samma areal använda mer än dubbelt så mycket utsäde som af de välsädda, äkta frösorter vi tillhandahålla.

 Till foderväxtvallar beräknas ungefär det i tabellen, sid. 6, för hvarje sort angifna quantum pr tunnland om bästa kvalitét användes. Till trädgårdsmattor sammansätts endast finbladiga sorter och på helt annat sätt. Dertill fordras också mycket mera utsäde, allt efter jordmån och läge.

 Beställningar på gräsfrö torde benäget göras så tidigt som möjligt, ty senare på våren äro vanligtvis många sorter slutsålda och kunna sällan ånyo anskaffas af lika god beskaffenhet.

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 20 ½ köpes af samma sort. beräknas ½-priser.	Pris pr 100 ½ kronor.	Pris pr ½ (425 gr.) öre.	Garanti:		Främmande inblandningar:			
				1000 st. frö väga gram	Renhet 0/10	Grobarhet 0/10	Frö af odlade växter 0/10	Söndrigt frö, stjolk, agnar, sand o. d. 0/10	Ogräsfrö 0/10
I beskrifningarne angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfälligt rensning.									
Kryphven, Fioringräs, (<i>Agrostis stolonifera</i>) tyskt frö Fullgodt frö väger 0,10 gr. pr 1000 frö, är 98 0/10 rent, ogräsfritt och 80 0/10 grobart. — Växer nästan hvar som helst, men blir yfvigast i sandblandad fuktig terjord. På torr sandmark blir den småväxt och tufvig; men är likväl på sådan mark af värde, och sammanbinder flygsand med sin starka rotväfnad. Omtyckt mellan- och betesgräs samt af erkändt värde för gräsplaner i trädgårdar.		45	50	0,10	99	90	0	0,8	0,1
Kruståtel, (<i>Aira flexuosa</i>) tyskt frö Fullgodt frö väger 0,60 gr. pr 1000 frö, är 85 0/10 rent, ogräsfritt och 65 0/10 grobart. — Kruståteln är, i förening med andra passande gräsor, isynnerhet att rekommendera för torr, mager och högländt mark till vallar och planer; betas såsom ungt gerna af boskapen.		15	20	0,58	94	84	1,6	3,5	0,3
Ängkafle, (<i>Alopecurus pratensis</i>) n:o 1 svenskt frö		90	95	1,02	82	82	3,7	14,3	0
" " " n:o 2 danskt frö		70	75	0,81	67	75	0	33,0	0
" " " n:o 3 finskt frö		55	60	0,90	60	60	0	39,9	0
Fullgodt frö är ljus, väger 1 gr. pr 1000 frö, är 90 0/10 rent, ogräsfritt och 80 0/10 grobart. — Mångårigt, hårdigt, tidigt, rikt gifvande, sött, saftigt och mjukt fodergräs. Blir kraftigast i god, multrik och något fuktig jord, helst sådan terjord, som stundom öfversvämmas, hvarest det vida öfverträffar timotej. Återväxer hastigt efter slåtter. Kan äfven ingå i blandningar till gröfre gräsplaner i stora trädgårdar eller parker.									
Vårbrödd, (<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.) äkta tyskt frö Fullgodt frö är svartbrunt, väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 90 0/10 rent, ogräsfritt och 75 0/10 grobart. — Ett vällyktande, mycket tidigt och godt gräs för både torr och fuktig mark; användes dock blott i förening med andra sorter och gifver höet såväl arom som en frisk och angenäm lukt. Ingår äfven i blandningen för finaste gräsplaner.		230	240	0,45	92	66	0	8,0	0,3
Knylhafre, (<i>Avena elatior</i>; <i>Arrhenaterum elatius</i>) tyskt frö Fullgodt frö är gulbrunt, väger 3,30 gr. pr 1000 frö, är 95 0/10 rent, ogräsfritt och 90 0/10 grobart. — Knylhafren är ett af de hårdigaste, bästa,		63	68	2,80	96	92	0	3,8	0

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.				Då mindre än 20 ö. köpes af samma sort, beräknas ö. priset.		Pris pr 100 ö. kronor.		Pris pr ö. (425 gr.) öre.		Garanti:		Främmande inblandningar:				
										1000 st. frö vägga gram	Renhet %	Grobarhet %	Frö af odlade växter %	Söndrigt frö, stielk, agnar, sand o. d. %	Ogräsför %	
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfälligt rensning.																
Raygräs, engelskt, (<i>Lolium perenne</i>) skotskt frö				15	20	2,25	99	97	0,3	0,1	0					
italienskt, (<i>Lolium italicum</i>) skotskt frö				20	25	2,15	99	94	0	0,2	0					
Fullgodt frö af eng. raygräs väger 2,40 gr. pr 1000 frö, är 99 % rent, ogräsfritt och 95 % grobart — italienskt 2,10 gr., 99 % rent, 90 % grobart. — Äro ej mycket noga med jordmän, endast den ej är alltför våt. Det italienska raygräset uthärdar sällan våra vintrar, men bör likväl ingå i blandningarna till såväl vallar som gräsplaner, emedan ingen annan grässort växer så hastigt eller blir så bladrik. Att eng. raygräs uthärdar våra vintrar, bevisas deraf, att vårt svenska frö är skördadt i östra delen af mellersta Sverige, der gräset odlats flera år å rad. Detta frö bör lemna en mycket hårdig produkt. Skörden misslyckades dock tyvärr i höstas. — Utom det, att raygräsen genom sin hastiga växt utgöra ett förträffligt skydd för senare groende och långsamt växande sorter, äro de mycket bladrika, närande, fina och ovanligt gifvande fodergräs, som mångenstädes, särdeles i utlandet, odlas ensamt i betydlig mängd och mejas 3, 4 å 5 gånger årligen. Böra ingå i alla blandningar. Oombärliga till ettåriga, finare gräsplaner, hvilket isynnerhet gäller <i>Lolium italicum</i> , som gifver gräsmattan den för ögat så angenäma mjukt gröna, sammetaktiga färgen.																
Timotej, (<i>Phleum pratense</i>) N:o 1 svenskt frö				35	38	0,45	99	98	0,5	0,2	0,1					
" " " N:o 2 schlesiskt frö				32	35	0,42	99	95	0,2	0,3	0,5					
" " " N:o 3 tyskt frö				30	33	0,43	98	96	0,3	0,7	0,9					
Fullgodt frö är glänsande hvitt, oskaladt väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 99 % rent, ogräsfritt och 98 % grobart. — Timotejgräset, som trivres på all slags god, dock ej alltför torr jord och hvars användbarhet som fodergräs är allmänt känd, brukas äfven i förening med andra sorter till gräsplaner i större trädgårdar. Ensamt bildar det i längden egentligen inga, eller ock mycket fula, stubbiga gräsmattor. Skörden af detta grässlåg är öfver allt ovanligt knapp och kvaliteten i allmänhet ogräsblandad och dålig. Någorlunda rent och ogräsfritt frö är derför ovanligt dyrt.																
Lundgröe, (<i>Poa nemoralis</i>) tyskt frö				90	95	0,20	95	65	3,3	4,2	0,5					
Ängsgröe, (<i>Poa pratensis</i>) N:o 1 danskt frö				53	58	0,24	93	93	2,4	4,2	0,1					
" " " N:o 2 tyskt frö				45	50	0,23	96	77	0,8	3,3	0					
Betes- eller Kärrgröe, (<i>Poa trivialis</i>) äkta danskt frö				115	120	0,18	96	94	1,3	2,4	0,1					
Fullgodt frö af gröearterna väger 0,15 å 0,30 pr. pr 1000 frö, är 90 å 95 % rent, ogräsfritt och 65 å 80 % grobart. — Alla gröearterna räknas till de bättre fleråriga gräsen; ängs- eller slättergröe t. o. m. till de bästa. De äro mycket hårdiga och gifvande, hålla till godo med hvarje jordmän, äro i passande blandningar lika brukbara till fodergräs som till gräsplaner och ingå i nästan hvarje blandning. I foderväxtvallar af längre bestånd äro de oombärliga och af stort värde. Till skuggiga platser bör isynnerhet Lundgröe användas, liksom de öfriga dock aldrig ensam.																
Poaarterna kontrollanalyseras hos "Dansk Frökontroll" och vi garantera efter dess samt våra egna analysresultat; men ikläda oss icke ersättnings-skyldighet för dem på grund af annan analys, än af Dansk Frökontroll, Köpenhamn, V.																
Trädgårdsblandningar.																
N:o 1, Gräsförblandning för god fin jord till varaktiga, allra finaste gräsmattor, som hållas mycket låga och täta				55	60											
N:o 2, Blandning till varaktiga, vackra gräsmattor i trädgårdar och parker med någorlunda god jordmän				35	40											
N:o 3, Blandning till varaktiga gräsplaner på god torr jord				35	40											
N:o 4, Blandning till varaktiga, trädbevuxna, skuggiga gräsplaner				55	60											
N:o 5, Blandning, bestående af gräs- och klöverarter, afsedd för aflägsnare eller mindre beaktade platser, skogsbackar, kanter kring buskparier, järnbanvallar o. d. Motsvarar ungefär den s. k. Wagnerska blandningen och kan användas som den, om man utsår 70 å 80 Ø pr tunnländ				20	25											
N:o 6, Blandning af hvarjehanda gräsarter, till samma ändamål som n:o 5. Fullt så god som vanlig utländsk blandning				18	23											

Alla våra gräsförblandningar göras här af passande finbladiga gräsarter och, med undantag af n:ris 5 & 6, af ofvan specificerade, utsökt rena kvalitéter. Man kan naturligtvis äfven requirera hvarje passande sort för sig och sjelf sammanblanda dem. De från utlandet införskrifna, der sammansatta och i allmänna handeln gängse blandningarna äro icke hälften så goda som

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.		Då mindre än 30 $\frac{1}{2}$ köpes af samma sort, beräknas $\frac{1}{2}$ -priset.		Pris pr 100 $\frac{1}{2}$ kronor.		Pris pr $\frac{1}{2}$ (425 gr.) öre.		Garanti:		Främmande inblandningar:	
		1000 st. frö väga gram	Renhet $\frac{0}{10}$	Grobarhet $\frac{0}{10}$	Frö af odlade växter $\frac{0}{10}$	Såddfrö frö, stjälk, senap, sand o. d. $\frac{0}{10}$	Ogräsför $\frac{0}{10}$				
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfällig rensning											
af svenska importörer, och då det småkorniga, för vårt klimat alldeles odugliga italienska fröet till färgen liknar vårt svenska, är det tyvärr mest sådant som brukas till inblandning, hvarför man har allt skäl befara, att usla utländska kvaliteter komma att säljas som svenskt frö.											
Landtmannen måste därför vara mycket försiktig vid sina fröinköp, så att icke skral skörd och ogräsfull jord deraf blir följden.											
Hvitklöver, (<i>Trifolium repens</i>)		N:o 1 svenskt frö	50	53	0,67	97	96	2,3	0,3	0	
		N:o 2 tyskt frö	45	48	0,65	99	91	0,7	0,2	0,4	
Fullgodt frö är glänsande ljust orangegult, väger 0,75 gr. pr 1000 frö, är 99 $\frac{0}{10}$ rent, ogräsfritt och 95 $\frac{0}{10}$ grobart, hårda korn oräknade. — Hvitklöver är en mångårig, hårdig, förträfflig botten- och betesväxt, som trifs på nästan all slags jord och fördrager stark torka. Bör icke saknas i någon blandning för vallar, afsedda att vara mer än ett år.											
Skörden är ovanligt rik, men kvaliteterna i allmänhet mycket ogräsfulla och illa grobara. För amerikanskt ljust, vackert, men smått, klen grobart frö, varnas. Fullgod vara är sällsynt, men likväl jemförelsevis ovanligt billig.											
Alsikeklöver, (<i>Trifolium hybridum</i>)		 svenskt frö	46	49	0,71	99	94	0,3	0,1	0	
& Rödklöver		blandade (rödklövern småkornig) svenskt frö	33	36	—	—	—	—	—	—	
Fullgodt frö är glänsande svartgrönt och klart mörkgrönt, väger 0,75 gr. pr 1000 frö, är 98 & 99 $\frac{0}{10}$ rent, ogräsfritt och 85 & 95 $\frac{0}{10}$ grobart, hårda korn oräknade. — Alsiken, som äfven är flerårig och mycket hårdigare än rödklöver, går bäst till på kraftig, något fuktig jord och gifver god höskörd och godt bete, men ej förrän andra eller tredje året. Bör ej saknas i någon blandning för flerårig vall.											
I Sverige är skörden af alsikefrö i år obetydlig, och i allmänhet af mindre god qualité. Det tyska alsikefröet är nästan alltid blandadt med frö af klöversnärja, som ur alsikefröet icke kan bortrensas, hvarför det är snart sagt omöjligt att erhålla snärjefritt, godt tyskt frö.											
Blod- eller Inkarnatklöver, (<i>Trifolium incarnatum</i>)		tyskt frö	20	25	4,38	98	99	0,3	1,3	0,1	
Fullgodt frö är starkt glänsande brungult, väger 3,70 gr. pr 1000 frö, är 98 $\frac{0}{10}$ rent, ogräsfritt och 98 $\frac{0}{10}$ grobart. — En ettårig art, hvaraf utsås ungefär 18 $\frac{1}{2}$ på tunnlandet om den säs ensam. Trifves bäst på väl gödslad, lätt jord, växer mycket hastigt och gifver ovanligt rik, god skörd. Används med stor fördel jemte hastigt växande gräs till igensåning af under vintern uppkomna luckor i klöver- och foderväxtvallar.											
Blå-luzern, (<i>Medicago sativa</i>)		 tyskt frö	60	65	2,16	98	84	0,3	1,3	0,2	
Svensk- eller Sand-luzern, (<i>Medicago media; silvestris</i>)		tyskt frö	70	75	1,87	96	79	0,3	2,4	0,4	
Humleklöver, (<i>Medicago lupulina</i>)		 tyskt frö	17	20	1,60	99	95	0	0,1	0,2	
Fullgodt frö väger 2 & 2,20 gr. pr 1000 frö, är 95 & 99 $\frac{0}{10}$ rent, ogräsfritt och 60 & 98 $\frac{0}{10}$ grobart. — Blåluzern har långa, starka krypande rötter och är en utmärkt foderväxt. Luzernarterna äro rätt hårdiga. Omsorgsfullt odlade, gödslade och rensade, gifva de med säkerhet tre grönfoderskördar årligen eller kunna två gånger årligen skördas till hö. Då ett välkött luzernfält dessutom kan bli 10—15 år gammalt, så kan man med skäl påstå, att luzernarterna öfverträffa klövern genom varaktighet, tidighet och rikt utbyte. Odlas helst för sig och icke i blandning med andra växter, enär de ej tåla att arbetas. Ålska företrädesvis lätt jord, ler- eller sandmylla med god alf och säs sent på våren eller på försommaren med skyddsäde — om sådant användes — af värhete, bohvete, senap eller foderråg, men skyddsädet bör i alla fall skördas till grönfoder, så att luzernplantorna må kunna hastigare utvecklas. Humleluzern är ettårig, hastigt växande, motstår torka, lemnar godt näringsrikt foder och bete, användbar i trädgårdar, att beså torra sluttningar o. s. v. Brukas i Danmark massvis till nedplöjning eller s. k. grüngödnig. 20 & 25 $\frac{1}{2}$ pr tunnland för ensam sådd.											
Sandvåppling eller Råfklor, (<i>Anthyllis vulneraria</i>)		 tyskt frö	50	55	2,45	98	94	1,0	1,1	0,1	
Fullgodt frö är klart gult och grönt, väger 2,40 gr. pr 1000 frö, är 98 $\frac{0}{10}$ rent och 95 $\frac{0}{10}$ grobart. — Flerårig, hårdig och motstår torka. Nöjer sig med hvarje god jordmån, men går bäst till i kraftig sand- eller kalkhaltig jord och lemnar på sådan god höskörd. Är i alla fall äfven på lättare och grusig jord en utmärkt botten- och betesväxt samt ätes gerna af hästar och annan boskap.											
Getklöver, (<i>Galega officinalis</i>)		 tyskt frö	70	75	—	—	—	—	—	—	
Flerårig, hårdig, 3 & 5 fot hög, buskig, kraftig och närande, snabbväxande foderväxt, af värde för blandningar till fleråriga vallar, så mycket mer som han håller till godo med hvarje god jordmån.											
Seradella, (<i>Ornithopus sativus</i>)		 tyskt frö	9	12	2,95	99	96	0,1	0,8	0,1	
Fullgodt frö i ballor bör väga 3,30 gr. pr 1000 frö, vara 99 $\frac{0}{10}$ rent, ogräsfritt och 85 $\frac{0}{10}$ grobart. — Ettårig. Anses som foderväxt lika god som rödklöver. Gifver god afkastning (30,000 $\frac{1}{2}$ grönfoder pr tunnland) på väl gödslad, lätt jord. På mycket torr sandmark trifves den mindre väl och lerjord fördrager den ej. Utsås på våren tidigast möjligt, helst med maskin och då											

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 20 $\frac{1}{2}$ köpes af samma sort, beräknas $\frac{1}{2}$ priset.	Pris pr 100 $\frac{1}{2}$ kronor.	Pris pr $\frac{1}{2}$ (425 gr.) öre.	Garanti:			Främmande inblandningar:		
				1000 st. frö väga gram	Renhet $\frac{1}{10}$	Grobarhet $\frac{1}{10}$	Frö af odlade växter $\frac{1}{10}$	Söndrigt frö, stjälk, ägnar, sand o. d. $\frac{1}{10}$	Ogräsfrö $\frac{1}{10}$
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsamaste förhållanden genom sorgfällig rensning.									
Majs eller Turkiskt hvete, (<i>Zea Mays</i>), hästtand-, amerikanskt frö Fordrar skyddadt läge och kan odlas på all slags djup, starkt gödslad jord, utom styf lera, men triffes bäst i fet, djup lermylla. Lemnar utomordentligt rik grönfoderskörd, vida utöfver hvad de vanligare grönfoderväxterna förmå gifva. Säs i slutet af Maj eller första hälften af Juni. Hos oss är det en hufvudsak att hastigt få upp plantorna och genom gödselvatten drifva dem till snabb växtlighet. Frökornen läggas därför några dagar före sädnen i vatten, som dagligen ombytes tills de börja gro, då endast de svälda, friska kornen genast utsättas i den förut färdiga, djupt arbetade, luckra jorden, så att hvarje blifvande planta får en alns utrymme. Vid sådan behandling lemnar hvarje nedlagdt frökorn med säkerhet en planta, hvarför endast omkring 15 à 20 $\frac{1}{2}$ behöfves pr tunnland och gallring undvikas. Jorden hålles fri från ogräs, vattnas med starkt gödselvatten och kupas upp intill plantorna, som då växa hastigare. Majsen kan naturligtvis äfven med fördel utsås som annan säd och sedan behandlas som ofvan är sagdt, men då fordras mångdubbelt mer utsäde och resultatet blir mindre säkert.	9	12	349,8	97	97	0	2,8	0	
Senap, engelsk gul, (<i>Sinapis alba</i>) danskt frö Fullgodt frö väger 6,50 gr. pr 1000 frö, är 99 $\frac{1}{10}$ rent, ogräsfritt och gror 98 $\frac{1}{10}$. Vid bredsåning, som är det fördelaktigaste, åtgår för fröskörd 20 $\frac{1}{2}$ och för grönfoder 50 à 60 $\frac{1}{2}$ pr tunnland. Senapen växer lika fort som spergel, och utsädd stycke efter stycke med omkring 8 dagars mellantid, kan grönfoder deraf sköras hela sommaren och hösten. Är, när den säs tätt, så att den blir fin, en utmärkt foderväxt både som grönfoder och till hö om den skördas före blomsättningen, hvarjemte den är ett godt grüngödningsämne och uppluckrar jorden med de grofva rötterna. Han triffes på all slags jord, undantagande styf lerjord, och kan odlas tillsammans med spergel och bohvete. Vill man utrota senapen, ifall han själf sätt sig, sår man andra året rotfrukter der den vuxit, då den genom hackrensning fördrifves.	18	23	5,70	99	97	0,3	0,5	0,2	
Spergel, låg, (<i>Spergula arvensis sativa</i>) svenskt frö " hög, (<i>Spergula arvensis maxima</i>) svenskt frö Fullgodt frö af lågspergel är svart, väger 0,80 gr. pr 1000 frö, ogräsfritt, gror 99 $\frac{1}{10}$ — högspergel brunt, väger 1,60 gr., 95 $\frac{1}{10}$ rent, 99 $\frac{1}{10}$ grobart. — Kända och omtyckta, hastigt växande — den låga mognar på omkring 50 dagar — och rikt gifvande foderväxter, isynnerhet på sandmark, (den högväxta lyckas äfven på lerjord) till grönfoder, hvaraf kan sköras omkring 30 centner pr tunnland, grüngödnings, hötorkning och färbete. Särdeles begärligt och värdefullt foder för hornboskap. Ökar betydligt mjölkens fetma, godhet och mängd. De kunna utsås på våren eller försommaren 20 à 25 $\frac{1}{2}$ pr tunnlandet, tillsammans med hafre, seradella, senap, bohvete eller andra grönfoderväxter. Jorden harivas väl före sädnen, som lätt myllas eller blott nedvältras. Under blomningen är spergeln särdeles egnad att sköras till grönfoder.	10	15	0,76	99	98	0,3	0,5	0,1	
	15	20	1,40	99	94	0,5	0,3	0,1	
Lin, (<i>Linum usitatissimum</i>), äkta riga- ryskt frö Fordrar god och kraftig, lucker jord. Bredsås omkring 200 $\frac{1}{2}$ pr tunnland. Äkta Riga-linfrö är som bekant vida bättre än inhemskt och ger mycket bättre skörd. Att nyttja väl rensadt och ej för nytt frö är af mycken vigt. Naturligt är, att vi ej kunna leverera fröet i originalkärl, enär det ju ej kan rensas utan att tagas ur kärlet, och sedan förvaras och försas det vida lättare, säkrare och bekvämare i säckar.	15	20	4,25	99	90	0	0,7	0,2	

IV. Rotfruktväxter.

De här upptagne rotfrukternas odling är, glädjande att omnämna, stadd i ständig tillväxt. Utom det ovanligt stora värde de äga såsom foder åt hästar och nötboskap, särdeles åt köttproducerande djur, äro de derjemte, genom den sorgfälliga hackrensning de fordra, det bästa och i många fall enda medlet till utrotande af allchanda ogräs från åkerjorden, som derigenom också beredes för rikare skördar. Åt dessa frösorser egna vi en omsorgsfull uppmärksamhet, särdeles hvad beträffar varieteternas äkthet och kunna rekommendera dem såsom äkta och bästa utsädesfrö.

Foderkålrötter, (Svensk Turnips).

gula, runda, gröntoppiga:

" stor, slät, omsorgsfullt odlad, prima qvalité svenskt frö

" yellow green-top, stor rund, af valda fröstockar skotskt frö

gula, rödtoppiga:

" Bangholm, aflång, den största och bästa rödtoppiga skotskt frö

65	70	3,12	99	99	0	0,3	0
40	45	2,70	99	94	0	0,6	0
40	45	2,90	99	96	0	0,5	0

